

UZASADNIENIE

Projekt ustawy stanowi transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L 26 z 28.01.2012 r., s. 1), zwanej dalej „dyrektywą 2011/92/UE”, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. UE. L 124 z 25.4.2014 r., s. 1).

Projekt ma również na celu dostosowanie polskiego prawa do dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, s. 26). Komisja Europejska skierowała do Rządu RP korespondencję, w której wskazała błędną implementację dyrektywy 2003/4/WE w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ponadto kilka lat obowiązywania ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą ooś”, pozwoliło na zidentyfikowanie obszarów, wymagających zmian, mających na celu jednoznaczne uregulowanie zagadnień budzących wątpliwości oraz wprowadzenie nowych regulacji w zakresach dotychczas nieregulowanych

I. Zmiany związane z transpozycją dyrektywy 2011/92/UE, zmienioną dyrektywą 2014/52/UE.

Art. 3 ust. 1 pkt 4a, art. 3a oraz art. 66 ust. 1 pkt 2a, 2b ustawy ooś.

Proponuje się dodanie (w art. 3 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś) definicji inwentaryzacji przyrodniczej. Pojęcie to nie zostało dotychczas zdefiniowane w aktach prawnych dotyczących ochrony środowiska. Brak definicji powodował liczne wątpliwości, ponieważ, co do zasady, inwentaryzacja przyrodnicza, jeżeli jest wymagana, stanowi jeden z najważniejszych elementów raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Weryfikacja raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 lit. a ustawy ooś, jednym z podstawowych elementów oceny oddziaływania na środowisko. Z kolei weryfikacja inwentaryzacji przyrodniczej powinna obejmować przede wszystkim ustalenie, czy zastosowano właściwą metodykę badań. W związku z tym w art. 66 w ust. 1 w pkt 2a ustawy ooś wprowadza się obowiązek przedkładania opisu zastosowanej metodyki inwentaryzacji przyrodniczej – jeżeli była przeprowadzona - aby w każdym przypadku analizowania inwentaryzacji przyrodniczych organ miał możliwość weryfikacji prawidłowości zastosowanej metodyki. Proponuje się dodanie sformułowania „jeżeli była przeprowadzona”, ponieważ pozostałe elementy raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – jeżeli nie są w danym postępowaniu adekwatne do jego przedmiotu, np. informacje o pracach rozbiórkowych – to należy uznać, że w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinna być podana informacja o braku takich prac. Natomiast sformułowanie „wyniki inwentaryzacji przyrodniczej” oznacza, że w przypadku gdy w danym postępowaniu nie będzie potrzeby jej wykonania, informacja o jej braku może budzić wątpliwość, czy spełnia wymóg ustawy przedłożenia wyników inwentaryzacji (a nie informacji na temat inwentaryzacji). W związku z powyższym w art. 66 w ust. 1 w pkt 2b ustawy ooś proponuje się wprowadzenie elementu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jakim są „inne dane, na podstawie których dokonano opisu elementów przyrodniczych”, na podstawie których organ będzie

mógł zweryfikować prawidłowość danych w razie uzasadnionego braku wyników inwentaryzacji przyrodniczej.

Dyrektywa 2011/92/UE wymaga również, aby uwzględniać dostępne wyniki innych odpowiednich ocen, których dokonano w oparciu o prawo Unii Europejskiej lub prawo krajowe. W związku z tym, w art. 3a ust. 1 ustawy ooś proponuje się wprowadzenie przepisu upoważniającego Ministra Środowiska do wydania rozporządzenia regulującego format, w jakim mają być przekazywane wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, o których mowa w projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś. Rozwiązanie to ma na celu takie ujednoczenie formatu informacji, aby w każdym przypadku możliwe było użycie wyników innych dostępnych inwentaryzacji w ramach opracowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Proponowana zmiana ma w konsekwencji służyć podniesieniu jakości ocen oddziaływania na środowisko, poprzez praktyczne umożliwienie porównania innych relewantnych dla danego przedsięwzięcia inwentaryzacji przyrodniczych. Powyższa zmiana związana jest z przepisami art. 4 ust. 4, art. 5 ust. 1 oraz pkt 32 preambuły dyrektywy 2011/92/UE, zgodnie z którym dane i informacje zawarte przez wykonawcę w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, powinny być kompletne i mieć odpowiednio wysoką jakość. W pkt 15 preambuły dyrektywy 2014/52/UE wskazano, że aby uniknąć powielania oceny, należy w stosownych wypadkach uwzględnić wyniki innych ocen przeprowadzanych na mocy ustawodawstwa unijnego, np. dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady lub dyrektywy 2009/71/Euratom, lub ustawodawstwa krajowego, o ile wyniki takie są dostępne. Jednocześnie Minister Środowiska powinien mieć możliwość określenia w rozporządzeniu formatu danych raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 3a ust. 2 ustawy ooś).

Art. 3 ust. 1 pkt 13a ustawy ooś

W art. 3 ust. 1 po pkt 13 proponuje się dodanie pkt 13a, który będzie zawierał definicję „planowanego przedsięwzięcia”.

Przedłużenie czasu trwania eksploatacji jako takie nie powinno generować obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zmiana ma na celu uregulowanie kwestii wymagalności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskiwaniem drugiego lub kolejnego zezwolenia dla przedsięwzięcia – przedłużenia jego eksploatacji. Projektowany przepis znajdzie zastosowanie; jeżeli przedsięwzięcie nie będzie ulegało zmianie, a inwestor będzie ubiegał się o zezwolenie przedłużające okres jego eksploatacji. W konsekwencji do takiego przedsięwzięcia nie będzie miał zastosowania art. 59 ust. 1 ustawy ooś, który używa pojęcia „planowane”. Odrębnie traktuje się przedsięwzięcia polegające na eksploatacji złoża kopaliny, ponieważ ze swej istoty pozostają one do czasu wyczerpania złoża w fazie realizacji, a nie eksploatacji, która następuje po fazie realizacji. Dlatego można mówić o przedsięwzięciu nieistniejącym fizycznie w zakresie, w jakim nie zostało zrealizowane, tylko w stosunku do innych niż wydobywanie kopaliny przedsięwzięć, które charakteryzują się fazą realizacji przedsięwzięcia. W związku z powyższym proponuje się, aby pojęciem „planowane” określić przedsięwzięcia polegające na wydobywaniu kopaliny, do czasu jej wyczerpania.

Art. 62a ust. 2 i 3, art. 66 ust. 1 pkt 19 i 19a oraz art. 74a ustawy ooś.

Proponuje się wprowadzenie obowiązku składania przez osoby sporządzające kartę informacyjną przedsięwzięcia lub raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko podpisów wraz z podaniem imienia i nazwiska oraz wprowadzenie obowiązku składania oświadczeń o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ustawy ooś, czyli wymagań w zakresie doświadczenia zawodowego lub wykształcenia.

Proponowane rozwiązanie jest odpowiedzią na spotykaną w praktyce niską jakość dokumentacji przygotowywanej w związku z postępowaniem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach. Należy też zauważyć, że zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a dyrektywy 2011/92/UE, aby zagwarantować kompletność i jakość raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wykonawca ma zapewnić, aby raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko był przygotowany przez posiadających odpowiednie kompetencje ekspertów.

Mając na względzie wymagania dyrektywy 2011/92/UE w tym zakresie, w art. 74a ustawy ooś przewidziano – jako samodzielną podstawę do sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz karty informacyjnej przedsięwzięcia - ukończenie studiów magisterskich albo inżynierskich na kierunkach wskazanych w ust. 2 pkt 1 lit. a – e tego przepisu. Drugą samodzielną podstawą do sporządzenia tych dokumentów jest spełnienie wymogu 5—letniego doświadczenia w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie ukończenie studiów magisterskich albo inżynierskich – przy czym nie wskazano kierunków studiów tak jak w przepisie art. 74a ust. 2 pkt 1, gdyż uznaje się, że 5-cio letnie doświadczenie wraz ze spełnieniem ogólnego kryterium edukacji powinno zapewnić odpowiednio wysoką jakość dokumentacji przez osoby spełniające te kryteria.

W projekcie proponuje się także dodanie przepisów (art. 62a ust. 3 oraz art. 66 ust. 1 pkt 19a ustawy ooś), zgodnie z którymi oświadczenia składane przez osoby, o których mowa w art. 74a ust. 1 ustawy ooś, powinny być składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. W przypadku niewprowadzenia takiej regulacji konieczne byłoby wprowadzenie obowiązku udokumentowania wykształcenia lub doświadczenia zawodowego, co wydłużyłoby czas trwania wszystkich postępowań, w których sporządza się przedmiotowe dokumenty.

Ponadto należy wskazać, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, wyraźna podstawa prawna do składania podpisu dotyczy jedynie wnioskodawcy (podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia). Zgodnie z art. 63 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), dalej zwanej „Kpa”, wnioskodawca ma obowiązek złożenia podpisu pod wnioskiem o wszczęcie postępowania, podczas, gdy w obrocie gospodarczym większość dokumentów (raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub karta informacyjna przedsięwzięcia) sporządzają podmioty zewnętrzne zajmujące się tym zawodowo, a co za tym idzie autorami w większości przypadków nie są sami wnioskodawcy, którzy na zasadach ogólnych mają obowiązek podpisania wniosku wszczynającego postępowanie. Obecna regulacja przewidziana w Kpa jest w tym zakresie niewystarczająca, ponieważ składanie podpisów, a także samo podawanie imion i nazwisk autorów tych dokumentów nie jest uregulowane w przepisach i wymaga wprowadzenia w ustawie ooś przepisów szczególnych odnoszących się do ww. dokumentów. Przepis regulujący zawartość karty informacyjnej przedsięwzięcia przeniesiono do art. 62a, ponieważ jest to przepis prawa materialnego, tak samo jak przepis o zawartości raportu ooś.

Wprowadzenie w art. 62a ustawy ooś przepisu, zgodnie z którym informacje zawarte w karcie informacyjnej przedsięwzięcia powinny umożliwiać analizę uwarunkowań, o których mowa w art. 63 ust. 1 lub umożliwiać określenie zakresu raportu, zgodnie z art. 69 ustawy ooś, wynika z faktu, iż karta informacyjna przedsięwzięcia jest podstawą dla wydania postanowienia w przedmiocie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 63 ustawy ooś lub do określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z art. 69 ustawy ooś. Zmiana ta wynika również z pkt 4 zał. IIA dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 62a ust. 1 pkt 1, art. 63 ust. 1 pkt 3

W porównaniu do aktualnego stanu prawnego proponuje się, aby w karcie informacyjnej przedsięwzięcia uwzględniano dane o cechach przedsięwzięcia (art. 62a ust. 1 pkt 1), aby zapewnić, że analizie poddane będą inne niż skala istotne cechy przedsięwzięcia. W konsekwencji należy także zmienić w tym zakresie art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś.

Art. 62a ust. 1 pkt 9, art. 66 ust. 1 pkt 2a, pkt 6a lit. e, pkt 9 i 16 ustawy ooś.

Wprowadzenie w art. 62a ust. 1 pkt 9 ustawy ooś obowiązku uwzględniania w karcie informacyjnej przedsięwzięcia informacji na temat korytarzy ekologicznych znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, wynika pośrednio z przepisów załącznika IIa pkt 2 oraz załącznika III pkt 1 lit. c, pkt 2 lit b dyrektywy 2011/92/UE. Ponadto związane jest ze zmianą dotychczasowej regulacji, która stanowi, że należy uwzględnić informacje o obszarach chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.), dalej zwanej „ustawą o ochronie przyrody”. Korytarze ekologiczne nie zostały wymienione w katalogu form ochrony przyrody zawartym w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w związku z tym należy odrębnie uwzględnić ten element ochrony przyrody. Korytarze ekologiczne zostały również uwzględnione jako element raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – w art. 66 ust. 1 pkt 2 a, pkt 6a lit. e, pkt 9 i 16 ustawy ooś.

Art. 62a ust. 1 pkt 11, art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. f, art. 66 ust. 1 pkt 3a ustawy ooś.

Wprowadzenie w art. 62a w ust. 1 w pkt 11 oraz w art. 63 w ust. 1 w pkt 1 lit. b i w pkt 3 lit. f ustawy ooś obowiązku uwzględniania w karcie informacyjnej przedsięwzięcia oraz w ramach analizy kryteriów przy wydawaniu postanowienia w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, informacji pozwalających na ocenę kumulowania się przedsięwzięć, wynika z pkt 4 zał. IIA w związku z 1 lit. b oraz pkt 3 lit. g) zał. III dyrektywy 2011/92/UE. W odniesieniu do przepisu art. 66 ust. 1 pkt 3a proponowana zmiana wynika z załącznika IV pkt 5 lit. e dyrektywy 2011/92/UE.

Mając na uwadze, iż zgodnie z proponowaną definicją planowanego przedsięwzięcia (art. 3 ust. 1 pkt 13a ustawy ooś), jest to – zgodnie ze wstępną częścią definicji - przedsięwzięcie nie istniejące fizycznie, uznano, iż na potrzeby przepisu regulującego kryteria kumulacji przedsięwzięć planowanych, powinny to być przedsięwzięcia planowane, dla których został złożony wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub została wydana jedna z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a ustawy ooś. Takie uregulowanie zakresu analiz oddziaływania przedsięwzięć planowanych uwzględnia zatem te przedsięwzięcia, w odniesieniu do których prawdopodobieństwo ich faktycznej realizacji można ocenić jako wysokie w związku ze złożeniem wniosku o wydanie dla nich decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy wskazać, że projektowana zmiana związana jest z koniecznością wzmocnienia obowiązku uwzględniania kumulacji oddziaływań przedsięwzięć zarówno przy stwierdzaniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również na etapie oceny oddziaływania na środowisko.

Art. 62a ust. 1 pkt 12, art. 62 ust. 1a, art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. g oraz pkt 6 ustawy ooś.

Wprowadzenie w art. 62a ust. 1 pkt 12, a także w dalszych przepisach ustawy ooś, tj. w art. 62 ust. 1a, art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. g oraz pkt 6, obowiązku uwzględniania w karcie informacyjnej przedsięwzięcia informacji na temat ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych wynika z pkt 1 lit. f załącznika III oraz pkt 5 lit. d i pkt 8 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Zarówno pojęcie katastrofy naturalnej, jak i katastrofy budowlanej zostało uregulowane w obowiązujących przepisach.

Zmiana polegająca na dodaniu w art. 62 ust. 1a wynika również z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2011/92/UE i polega na dodaniu regulacji, zgodnie z którą analizie podlegają - obok obecnie wymaganych elementów - znaczące oddziaływania wynikające z podatności przedsięwzięcia na awarie i katastrofy.

Art. 62a ust. 1 pkt 13, art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. f, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, ust. 1b ustawy ooś.

Dodanie w art. 62a w ust. 1 w pkt 13 kryterium przewidywanych ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów oraz ich wpływu na środowisko – wynika z pkt 3 lit. a załącznika IIa dyrektywy 2011/92/UE. Kryterium to zostało dodane również w art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. f i art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c. Natomiast w art. 66 ust. 1b dodano kryterium wpływu na środowisko związanego z gospodarką odpadami (przez co należy rozumieć wytwarzanie odpadów i gospodarowanie odpadami), co wynika odpowiednio z przepisów pkt 1 lit. d załącznika III oraz pkt 1 lit. d, pkt 5 lit. c załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Ponadto w art. 66 ust. 1b wyodrębniono kryteria wpływu na środowisko związanego z pracami rozbiórkowymi, oraz ze stosowaniem danych technologii lub substancji. Niniejsze przepisy określają co do zasady sytuację, a nie elementy na które oddziałuje dany wariant, więc należało je umieścić w odrębnej od art. 66 ust. 1 pkt 6a jednostce redakcyjnej.

Art. 62a ust. 1 pkt 14, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f, pkt 6 lit. f ustawy ooś.

Wprowadzenie w art. 62a ust. 1 pkt 14, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f, pkt 6 lit. f obowiązku przedkładania w karcie informacyjnej przedsięwzięcia oraz w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko informacji dotyczących prac rozbiórkowych, wynika z pkt 1 lit. a załącznika IIA, pkt 1 lit. b, pkt 5 lit. a dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 62a ust. 1 pkt 15 ustawy ooś

Wprowadzenie w art. 62a ust. 1 pkt 15 ustawy ooś dodatkowego elementu karty informacyjnej przedsięwzięcia, jakim jest streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w karcie, w odniesieniu do każdego elementu karty, wynika z potrzeby ujednolicenia regulacji w tym zakresie, ponieważ zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 18 ustawy ooś, takie streszczenie wymagane jest w ramach raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy ooś.

Zamiana terminu składania skarg i wniosków z dotychczasowego 21-dniowego na 30-dniowy termin wynika z konieczności transpozycji art. 6 ust. 7 dyrektywy 2011/92/UE.

Zgodnie z art. 2 ust. 6 Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110) strona pochodzenia zapewni, zgodnie z postanowieniami tej konwencji, opinii publicznej na terenach, które mogą zostać narażone, możliwość udziału w stosownych procedurach ocen oddziaływania na środowisko w odniesieniu do planowanej działalności, a także zapewni, żeby możliwość udziału w tych procedurach, przewidziana dla opinii publicznej Strony narażonej, była taka sama, jak możliwość przewidziana dla opinii publicznej Strony pochodzenia.

Spełniony będzie zatem wymóg art. 7 ust. 5 w zw. z art. 6 ust. 7 dyrektywy 2011/92/UE, ponieważ 30-dniowy termin konsultacji społecznych będzie dotyczył także postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w zakresie zapewnienia udziału społeczeństwa Państwa narażonego.

Art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś.

W art. 61 ust. 1 pkt 2 wprowadzono odesłanie do pozwolenia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4b ustawy ooś. Proponowana zmiana ma na celu umożliwienie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy część prac będzie realizowana w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze. Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 4b ustawy ooś, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ może nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny

oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. Nr 135, poz. 789, z późn. zm.).

Art. 61 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś.

Dodanie w art. 61 w ust. 1 pkt 3 ma na celu usystematyzowanie przypadków, w których możliwe jest przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś, tj. zezwolenia na budowę obiektu jądrowego oraz zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512, z późn. zm.) – obligatoryjnie nakłada się obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko (art. 82 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś).

Art. 61 ust. 3a oraz 3b ustawy ooś.

Dodanie ust. 3b w art. 61 polega na wskazaniu, że ocenę oddziaływania na środowisko w ramach postępowania, w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla inwestycji towarzyszącej przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zmiana ta jest uzasadniona, ponieważ zgodnie z art. 61 ust. 3a ustawy ooś, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym rzeczowo w zakresie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej.

Zasadne jest, aby Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pozostał właściwy dla inwestycji głównej (obiekt energetyki jądrowej) i prac przygotowawczych, z wyłączeniem inwestycji towarzyszącej, w zakresie której właściwy będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 1a ustawy ooś.

Propozycja dodania w art. 62 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a pojęcia „ludność” wynika ze zmienionego art. 3 dyrektywy 2011/92/UE. Propozycja ta wynika z dodania ust. 2 w art. 3 dyrektywy 2011/92/UE.

Obecnie obowiązujące brzmienie art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a) jest następujące: „środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,”; Projektowane uregulowanie brzmi następująco: „środowisko, ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi”. Jakkolwiek wyrażenie "ludność" odnosi się przede wszystkim do określonej zbiorowości, którą charakteryzuje jej liczebność, to doprecyzowanie tego pojęcia przez objęcie nim także zdrowia i warunków życia ludzi, wskazuje także na inne istotne cechy tego wyrażenia.

W art. 62 ust. 1 dodano nowy punkt 1a w brzmieniu: „Ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz katastrof naturalnych i budowlanych”. W konsekwencji ryzyko wystąpienia katastrof uwzględnia się przy elementach z art. 62 ust. 1 pkt 1 liter a-e.

Art. 62 ust. 2 ustawy ooś.

Dodanie w art. 62 ust. 2 wyrażen „realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami” wynika z konieczności wzmocnienia obowiązku uwzględniania skumulowanych oddziaływań przedsięwzięć zarówno przy stwierdzaniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również na etapie oceny oddziaływania na środowisko.

Art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ooś.

Dodanie w art. 63 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a - nowego kryterium opisu przedsięwzięcia, tj. istotnych rozwiązań projektowych, wynika z pkt 1 lit. a załącznika III dyrektywy 2011/92/UE, który wymaga analizy projektu całego przedsięwzięcia.

Art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy ooś.

Zmiana w zakresie art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. d, polegająca na dodaniu nowych kryteriów opisu planowanego przedsięwzięcia, wynika odpowiednio z pkt 1 lit. c załącznika III oraz pkt 1 lit. c załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy ooś.

Dodanie w art. 63 w ust. 1 w pkt 1 nowego kryterium opisu przedsięwzięcia (przepis w lit. g) wynika z pkt 1 lit. g załącznika III dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 63 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś.

Zmiana w zdaniu wprowadzającym do wyliczenia w art. 63 ust. 1 pkt 2 wynika z konieczności wzmocnienia obowiązku uwzględniania skumulowanych oddziaływań przedsięwzięć zarówno przy stwierdzaniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również na etapie oceny oddziaływania na środowisko.

Art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, b, e, f oraz k, 66 ust. 1 pkt 6 lit. a, 77 ust. 5 pkt 3 ustawy ooś.

Zmiany proponowane w art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, b oraz f wynikają odpowiednio z pkt 2 lit. c (i), (ii) oraz (iv) załącznika III dyrektywy 2011/92/UE. Natomiast zmiana przewidziana w lit. e wynika z potrzeby wskazania, iż przy stwierdzaniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również na etapie oceny oddziaływania na środowisko, powinien być brany pod uwagę wpływ przedsięwzięcia, nie tylko na rośliny i zwierzęta, ale również na grzyby. W związku z tym wprowadzono w tym zakresie zmiany również w art. 66 ust. 1 pkt 6 lit. a i 77 ust. 5 pkt 3 ustawy ooś. W tym miejscu należy także zwrócić uwagę, że dzięki ochronie gatunkowej grzybów zlichenizowanych istnieje możliwość ochrony wielu cennych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym zadrzewień, w tym alei przydrożnych. W art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. k wskazano, że usytuowanie przedsięwzięcia powinno być rozważane z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska z uwzględnieniem wód i obowiązujących dla nich celów środowiskowych. Wprowadzenie tego przepisu ma na celu wskazanie, że kwestie związane z oceną o której mowa w art. 81 ust. 3 ustawy ooś powinny być w odpowiednim zakresie brane pod uwagę także na etapie stwierdzania obowiązku oceny oddziaływania na środowisko.

Art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś.

Dodanie w zdaniu wprowadzającym do wyliczenia w art. 63 w ust. 1 w pkt 3 odesłania do art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, regulującego zakres oceny oddziaływania na środowisko, wynika z pkt 3 załącznika III dyrektywy 2011/92/UE.

Dodanie kryteriów oddziaływań w art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy ooś wynika z pkt 3 lit. b, d i lit. f załącznika III dyrektywy 2011/92/UE. Z kolei dodanie nowego kryterium analizy oddziaływań w lit. g wynika z pkt 3 lit. h załącznika III dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 64 ust. 1 pkt 2 i art. 70 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś.

Zmiany w art. 64 ust. 1 pkt 2 i art. 70 ust. 1 pkt 2, polegają na uzupełnieniu przypadków wydawania opinii przez organ państwowej inspekcji sanitarnej, poprzez wprowadzenie takich samych przypadków opiniowania na etapie poprzedzającym ocenę oddziaływania na środowisko oraz na etapie oceny

oddziaływania na środowisko, tj. tak jak ma to miejsce w art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś. Zmiany w tym zakresie wynikają z art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE.

Dodanie w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś zastrzeżenia, iż regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje uzgodnienie zamiast opinii w przypadku, gdy stwierdzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na oddziaływanie na obszar Natura 2000, wynika pośrednio z konieczności implementacji art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE. Wiążący charakter rozstrzygnięcia regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na oddziaływanie na obszary Natura 2000 wynika z jego szczególnych kompetencji, tj. ochrony i zarządzania tymi obszarami.

Ponadto w art. 64 uzupełnia się katalog podmiotów właściwych do wydania opinii.

Art. 63 ust. 2a, art. 64 ust. 3a, 84 ust. 1a ustawy ooś.

Zmiany w art. 63 ust. 2a, art. 64 ust. 3a, 84 ust. 1a ustawy ooś wynikają z art. 4 ust. 5 dyrektywy 2011/92/UE, zgodnie z którym na etapie rozstrzygnięcia w przedmiocie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest wydanie rozstrzygnięcia o braku obowiązku przeprowadzenia tej oceny z jednoczesnym wskazaniem cech przedsięwzięcia lub środków, jakie przewidziano w celu uniknięcia lub zapobieżenia ewentualnemu znaczącemu negatywnemu wpływowi na środowisko.

W związku z tym zastosowano w art. 63 ust. 2a, art. 64 ust. 3a, 84 ust. 1a ustawy ooś odesłania do części przepisu o zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 82 ust. 1 ustawy ooś). Wybrane z art. 82 ust. 1 ustawy ooś elementy odpowiadają treści art. 4 ust. 5 dyrektywy 2011/92/UE. Nie przewidziano odesłania do art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a, ponieważ dane o rodzaju i miejscu realizacji przedsięwzięcia są częścią charakterystyki przedsięwzięcia będącej obligatoryjnym załącznikiem do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Art. 66 ust. 1 ustawy ooś.

Dodanie w zdaniu wprowadzającym do art. 66 ust. 1 ustawy ooś odesłania do art. 62 ust. 1 ustawy ooś, regulującego zakres oceny oddziaływania na środowisko, wynika z pkt 4 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy ooś.

Dodanie w art. 66 ust. 1 w pkt 2 lit. b ustawy ooś nowego kryterium opisu elementów przyrodniczych, tj. właściwości hydromorfologicznych, fizykochemicznych, biologicznych i chemicznych wód, wynika z pkt 4 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś.

Wskazanie w art. 66 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś, iż informacje na temat skutków niepodejmowania przedsięwzięcia powinny uwzględniać dostępne informacje o środowisku oraz wiedzę naukową, wynika z pkt 3 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś.

Zmiana w art. 66 ust. 1 pkt 5, w zakresie wskazania, że opis wariantów przedsięwzięcia powinien uwzględniać szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania wynika z pkt 2 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Ponadto wskazano w projektowanym przepisie że wariant najkorzystniejszy dla środowiska powinien być również racjonalny, co wynika z art. 5 ust. 1 lit. d dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 6, pkt 6a, ust. 1b i art. 68 ustawy ooś.

Zmiana w zdaniu wprowadzającym do wyliczenia w art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś, polegająca na dodaniu kryterium wpływu na klimat jako elementu opisu przewidywanych oddziaływań na środowisko analizowanych wariantów, wynika z pkt 5 lit. f załącznika IV do dyrektywy 2011/92/UE. Wprowadzenie obowiązku porównywania ze sobą wariantów wynika z pkt 2 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać informacje na temat oddziaływania każdego wariantu na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych, jednak w związku z tym, iż warianty przedsięwzięć - przy uwzględnieniu wymogu racjonalności proponowanych wariantów - nie zawsze będą różniły się pod względem oddziaływań na klimat, nie przewidziano obowiązku, aby zawsze uwzględniano to kryterium w ramach kryteriów porównywania wariantów.

W razie uznania przez organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, że wymagane jest porównanie wariantów ze względu na to kryterium, podstawą do tego będzie art. 68 ust. 2 pkt 2 lit b) w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 6a lit. f) ustawy ooś. W przypadku, gdy różnice w oddziaływaniach na klimat nie są znaczne, kryterium to może być użyteczne na potrzeby ustalenia, czy spełnione są przesłanki zrównoważonego rozwoju.

Dotyczy to także pozostałych kryteriów, co do których nie wprowadza się obowiązku, aby w każdym przypadku uwzględniano je w ramach kryteriów porównywania wariantów, tj. oddziaływań istotnych z punktu widzenia dostosowania do zmian klimatu oraz oddziaływań, w przypadku wystąpienia katastrof naturalnych i budowlanych.

Nie ulega przy tym zmianie dotychczasowy brak obowiązku porównania wariantów ze względu na oddziaływanie w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz kryterium wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

W art. 66 ust. 1b lit. a przewiduje się dodanie nowego kryterium porównania wariantów pod względem wpływu na środowisko, w związku z pracami rozbiórkowymi, co wynika z punktu 5 lit. a załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Dodanie w art. 66 ust. 1b lit. b ustawy ooś nowego kryterium porównania wariantów pod względem wpływu na środowisko, w związku z gospodarką odpadami, wynika z punktu 5 lit. c załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE. Z kolei dodanie w art. 66 ust. 1b lit. c ustawy ooś nowego kryterium porównania wariantów, dotyczącego wpływu na środowisko stosowanych technologii lub substancji, wynika z pkt 5 lit. g załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Zmiana w art. 68 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy ooś polega na dodaniu regulacji, zgodnie z którą – obok dotychczasowej kompetencji do wskazania rodzajów oddziaływań oraz elementów środowiska wymagających szczegółowej analizy, organ może wskazać także zakres wymaganych danych pozwalających scharakteryzować przedsięwzięcie, rodzaje oddziaływań oraz elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy oraz szczegółowość przedstawionych danych. Wynika to z art. 5 ust. 1 lit. f dyrektywy 2011/92/UE. W związku z tym w przepisie art. 66 ust. 1 pkt 6 lit. f ustawy ooś należało wprowadzić odesłanie do art. 68 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy ooś.

Art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy ooś.

Zmiana art. 66 ust. 1 pkt 7 polega na usunięciu kryteriów uzasadnienia proponowanego przez wnioskodawcę wariantu i dodaniu ich do katalogu kryteriów porównania wariantów przedsięwzięcia, tj. do art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś, z wyjątkiem kryterium wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego, ponieważ każdy z analizowanych wariantów drogi, w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej, musi być dopuszczalny pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego (art. 66 ust. 1a ustawy ooś). Jednocześnie wynik porównania wariantów powinien być uwzględniony w uzasadnieniu proponowanego przez wnioskodawcę wariantu. Zmiana wynika z pkt 2 załącznika IV oraz art. 5 ust. 1 lit. d dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 11a ustawy ooś.

Zmiana w art. 66 w ust. 1, polegająca na dodaniu jako nowego elementu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – odniesienia się do celów środowiskowych dokumentów strategicznych wynika z pkt 5 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 66 ust. 1 pkt 12 i ust. 4 ustawy ooś.

Nowelizacja art. 66 ust. 1 pkt 12 oraz art. 66 ust. 4 związana jest ze zmianą ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. -Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), dalej zwanej „ustawą Prawo ochrony środowiska”, w zakresie zasad ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania. W wyniku zmiany, obszar ograniczonego użytkowania dla wszystkich dróg w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260, z późn. zm.), a nie tylko dla dróg krajowych, będzie tworzony w oparciu o analizę poralizacyjną. Dotyczy to również dodania „przedsięwzięć polegających na budowie linii kolejowej lub lotniska użytku publicznego”. Ustalenie granic obszaru ograniczonego użytkowania i szczegółowych ograniczeń w ramach tego obszaru powinno być dokonane w oparciu o dane pochodzące z etapu eksploatacji przedsięwzięcia, ponieważ w przypadku obiektów liniowych oraz lotnisk bazowanie na prognozach ruchu jest związane ze szczególnie dużym marginesem niepewności obliczeń. Dlatego bazowanie na ocenie oddziaływania na środowisko w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest niewystarczające w stosunku do obiektów liniowych oraz lotnisk i może prowadzić do przeszacowania lub niedoszacowania oddziaływań, a wówczas granice obszaru ograniczonego użytkowania mogą wymagać zmiany.

Art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy ooś.

Dodanie w art. 66 ust. 1 pkt 16 wyrażenia „oraz informacje o dostępnych innych wynikach monitoringu, które mogą mieć znaczenie dla ustalenia obowiązków w tym zakresie” wynika z konieczności implementacji art. 8a ust. 4 dyrektywy 2011/92/UE w zakresie uwzględniania wyników monitoringu środowiskowego, jeżeli był przeprowadzony w związku z innymi działaniami niż planowane przedsięwzięcie.

Art. 66 ust. 2a ustawy ooś.

Zmiana art. 66 ust. 2a ustawy ooś wynika z faktu, iż decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zastępuje zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (art. 35a ustawy o ochronie przyrody).

Art. 66 ust. 7 ustawy ooś.

Zmiana w art. 66 w zakresie dodania obowiązku uwzględniania w raporcie ooś informacji o środowisku wynikających ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika z pkt 8 załącznika IV dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 67 ustawy ooś.

Zmiana w art. 67 polega na usunięciu odesłania do decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, ponieważ ani w przepisach rozdziału 4 *Ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko*, ani w art. 82 ustawy ooś regulującym także przypadki ponownej oceny oddziaływania na środowisko nie przewidziano jej przeprowadzenia w ramach tej decyzji, a tym samym obecne odesłanie do niej w art. 67 ustawy ooś jest zbędne.

Jednocześnie dodano odesłania do następujących decyzji:

- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. Nr 42, poz. 340 i Nr 161, poz. 1281 oraz z

2012 r. poz. 951). Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy ooś ponowną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania kończącego się tą decyzją;

- pozwolenia na prace przygotowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących. Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 4b ustawy ooś ponowna ocena oddziaływania na środowisko może być przeprowadzona w ramach postępowania kończącego się tym pozwoleniem.

- określonej w art. 72 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś, tj. zezwolenia na budowę obiektu jądrowego oraz zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe. Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nakłada się obligatoryjnie obowiązek przeprowadzenia oceny w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub inwestycji jej towarzyszącej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących.

Przepis art. 82 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś nie dotyczy zatem decyzji lokalizacyjnej określonej w pkt 18a przepisu art. 72 ust. 1 ustawy ooś, tylko decyzji określonej w pkt 19 tego przepisu. Należy przy tym wskazać, iż zarówno ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, jak i ustawa z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących nie zawierają kompleksowej regulacji dotyczącej pozwolenia na budowę. W tym zakresie zastosowanie znajduje ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą Prawo budowlane” i co za tym idzie, odesłanie do art. 72 ust. 1 pkt 19 jest zasadne.

Zmiany w art. 67 polegają na usunięciu odesłania do poszczególnych decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, przy czym w przypadku pkt 1 zastępuje się dotychczasowe odesłania, poprzez dodanie wyrażenia: „pozostałych wydanych decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, jeżeli informacje te nie były przedstawione na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”.

Zmiany w art. 67 wynikają z art. 8a ust. 3 dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 70 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy ooś

W art. 70 ust. 1 pkt 3 i 4 proponuje się rozszerzenie katalogu podmiotów obowiązanych od wydania opinii przed ustaleniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Art. 72 ust. 2 pkt 1a ustawy ooś.

Dodanie w art. 72 w ust. 2 w pkt 1a odesłania do art. 72 ust. 1 pkt 10, 14, 18 i 19 ustawy ooś, ma na celu wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się – na zasadach określonych w tym przepisie - w przypadku zmiany decyzji, których uzyskanie jest równoznaczne z uzyskaniem pozwolenia na budowę (zezwolenie na realizację inwestycji drogowej – art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś; zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego – art. 72 ust. 1 pkt 14 ustawy ooś; decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963, z późn. zm.)– art. 72 ust. 1 pkt 18 ustawy ooś; zezwolenie na budowę obiektu jądrowego oraz zezwolenie na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe – art. 72 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś). Zmiany w tym zakresie mają związek z wymogiem dyrektywy określonym w art. 8a ust. 5 dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 72 ust. 3 i 4 ustawy ooś.

Przewiduje się uzupełnienie art. 72 ust. 3 ustawy ooś o odesłanie do zgłoszeń. Zgodnie z art. 72 ust. 1a ustawy ooś, wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. W związku z tym regulacja dotycząca okresu, w jakim na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach można dokonywać zgłoszenia wymaga w tym zakresie uzupełnienia. W art. 72 ust. 3 i 4 ustawy ooś przewiduje się zmianę w zakresie wydłużenia czasu, w jakim można na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ubiegać się o wydanie następczej decyzji inwestycyjnej lub dokonywać zgłoszenia.

Zmiana proponowana w art. 72 ust. 3 ustawy ooś, polegająca na wydłużeniu z 4 do 6 lat podstawowego okresu, w jakim na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach można ubiegać się o wydanie następczych decyzji inwestycyjnych lub dokonywać zgłoszenia wynika z faktu, iż dotychczasowa regulacja nie umożliwia w każdym przypadku złożenia w tym okresie wymaganego wniosku lub zgłoszenia, uwzględniając przy tym, iż nie wszystkie przedsięwzięcia spełniają przesłanki, aby zgodnie z art. 72 ust. 4 ustawy ooś możliwe było posługiwanie się nimi przez 6 lat. Również obowiązująca obecnie regulacja w zakresie 6-letniego okresu posługiwania się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach nie umożliwia w każdym przypadku uzyskania następczych decyzji inwestycyjnych dla tych przedsięwzięć, które są realizowane etapowo oraz co do których nie zmieniły się warunki realizacji przedsięwzięcia zawarte w tej decyzji.

Projekt zmiany ustawy ooś reguluje, iż aby możliwe było skorzystanie z dłuższego 10-letniego terminu na skonsumowanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach potrzebne jest spełnienie dodatkowych przesłanek.

W porównaniu z obecnie obowiązującym art. 72 ust. 4 ustawy ooś, przepis projektowany wprowadza obowiązek analizy, czy aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia, a nie jedynie, czy nie zmieniły się warunki określone w decyzji – tak jak wskazuje obowiązujące brzmienie ustawy ooś. Projektowane sformułowanie przepisu, z którego wynika konieczność analizy aktualności warunków nie tylko implikuje badanie, czy zapisane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunki powinny ulec zmianie, ale również wymaga zbadania, czy uwarunkowania zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie powinny zostać uzupełnione o warunki wynikające ze zmian w środowisku. Projektowane brzmienie art. 72 ust. 4 ustawy ooś wskazuje zatem na wymóg szerszego niż obecny zakresu analiz.

Dodatkowo projektowany przepis uwzględnia – w przeciwieństwie do obecnie obowiązującego – że jeżeli zostało wydane postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, to stwierdzenie aktualności jego warunków również stanowi przesłankę konieczną dla skorzystania z uprawnienia do złożenia wniosku o wydanie decyzji następczej w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Wydłużenie podstawowego okresu posługiwania się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach z 4 do 6 lat uwzględnia fakt, iż zakres możliwych zmian w środowisku jest możliwy do przewidzenia w perspektywie kolejnych 6 lat w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wymaga również stwierdzenia, iż projektowany przepis dodatkowo reguluje, na podstawie jakich danych organ powinien badać aktualność warunków realizacji przedsięwzięcia. Proponuje się, aby organ orzekał w drodze postanowienia na podstawie informacji na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Postanowienie to powinno zostać wydane przed upływem 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Mając powyższe na uwadze, nadto uznając, iż pozostawienie obecnego brzmienia art. 72 ust. 4a pozwoli na ewentualne badanie prawidłowości postanowień o których mowa w art. 72 ust. 4 przez organy odwoławcze, należy uznać, iż projektowane przedłużenie terminu, w jakim na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach można się ubiegać o wydanie następczych decyzji inwestycyjnych lub dokonywać zgłoszeń uwzględnia cele Dyrektywy 2011/92/UE i jest zgodne z jej art. 8a ust. 6, który stanowi, że właściwy organ, podejmując decyzję o udzieleniu lub nieudzieleniu zezwolenia na inwestycję, upewnia się, że uzasadniona konkluzja, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (iv), lub wszelkie decyzje, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, są nadal aktualne. W tym celu państwa członkowskie mogą ustalić terminy ważności uzasadnionej konkluzji, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (iv), oraz wszelkich decyzji, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu."

Art. 7 ustawy zmieniającej

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy zmieniającej ustawę ooś oraz niektóre inne ustawy, przepisy art. 72 ust. 3 i 4 ustawy ooś w nowym brzmieniu stosuje się w zakresie terminu, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy może być załączona do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, oraz zgłoszenia, o którym mowa w jej art. 72 ust. 1a. Zmiana ma na celu sprecyzowanie, że ustawa ooś (art. 72 ust. 3 i ust. 4) reguluje okres czasu, w jakim decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia może być podstawą do wszczęcia postępowania w sprawie wydania następczych decyzji inwestycyjnych lub podstawą do dokonania zgłoszenia. Konsekwentnie w art. 7 ust. 2 ustawy zmieniającej ustawę ooś oraz niektóre inne ustawy przewidziano analogiczną regulację w zakresie przedsięwzięć wymagających pozwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej oraz pozwolenia na budowę inwestycji towarzyszącej.

Art. 72 ust. 4b ustawy ooś.

Zmiana w zakresie art. 72 ust. 4b ustawy ooś, dotycząca wydłużenia do 10 lat terminu na złożenie wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, w zakresie pozwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej oraz pozwolenia na budowę inwestycji towarzyszącej, uzasadniona jest koniecznością usunięcia niespójności przepisów, z których pierwszy (art. 72 ust. 3 ustawy ooś) przewidywał 4-letni termin (w wyniku proponowanej zmiany jest to termin 6-letni) do złożenia wniosku o pozwolenie na budowę, liczony od dnia, kiedy decyzja środowiskowa stała się ostateczna, drugi przepis (art. 72 ust. 4b ustawy ooś) przewiduje termin 10-letni do złożenia wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej. Zatem złożenie wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę obiektu energetyki jądrowej, powinno nastąpić również w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, gdyż decyzja w sprawie lokalizacji poprzedza decyzję w sprawie pozwolenia na budowę. Pominięto odesłanie do wniosku o pozwolenie na prace przygotowawcze, ponieważ nie dotyczy go termin określony w art. 72 ust. 3 ustawy ooś. Zmiana związana jest z art. 8 ust. 6 dyrektywy 2011/92/UE, który przewiduje możliwość ustalenia okresu, w jakim pozwolenie na inwestycję może być podstawą dla realizacji przedsięwzięcia.

Art. 72 ust. 7-10, 75 ust. 1 pkt 1 lit. m ustawy ooś.

Propozycja dodania w art. 72 ust. 7-10 ustawy ooś, polega na wprowadzeniu derogacji od obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli wyłącznym celem danego przedsięwzięcia jest obronność i bezpieczeństwo państwa lub prowadzenie działań ratowniczych i zapewnienie bezpieczeństwa cywilnego w związku przeciwdziałaniem lub usunięciem bezpośredniego

zagrożenia dla ludności. Zmiany wynikają z art. 1 ust. 3 dyrektywy 2011/92/UE. W ustępach 8-10 wprowadza się instytucję kontrolną, polegającą na obowiązku zgłoszenia takiego przedsięwzięcia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, który może w drodze decyzji wnieść sprzeciw, jeżeli uzna, że nie są spełnione przesłanki przedmiotowej derogacji. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ma być właściwy w sprawie wydania decyzji dla przedsięwzięcia, w stosunku do którego wydał decyzję o sprzeciwie w oparciu o art. 72 ust. 9 ustawy ooś, ze względu na fakt, że przedsięwzięcia, które będą wymagały wniesienia sprzeciwu, związane będą do pewnego stopnia z celami określonymi w art. 72 ust. 7 ustawy ooś, a co za tym idzie, uzasadniają właściwość rzeczową wyspecjalizowanego organu ochrony środowiska. W konsekwencji zmieniono również art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. m ustawy ooś, w którym przewidziano kompetencję rzeczową regionalnego dyrektora ochrony środowiska w przypadku przedsięwzięć, w odniesieniu do których wniósł on sprzeciw określony w art. 72 ust. 9 ustawy ooś.

Art. 74 ust. 1 pkt 3a ustawy ooś.

Zmiana w art. 74 ust. 1 pkt 3a polega na wprowadzeniu w katalogu załączników do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - załącznika graficznego, z zaznaczonym obszarem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, jak również z zaznaczonym zasięgiem oddziaływania przedsięwzięcia, wraz ze wskazaniem współrzędnych obszaru lokalizacji i oddziaływań, co pozwoli lepiej identyfikować zakres oddziaływania przedsięwzięcia. Ponadto powinien być także przedkładany zapis tej mapy w formie elektronicznej, co ma na celu umożliwienie organom użycia takich map w ramach programów gromadzących informacje przestrzenne. W skutek uchwalonej nowelizacji, której wejście w życie planowane jest 1.1.2015 r., zmieniany przepis art. 74 ust. 1 pkt 3a ma następujące brzmienie: załącznik graficzny przedstawiający zasięg oddziaływania przedsięwzięcia; Niniejsza nowelizacja w sposób bardziej precyzyjny reguluje tę kwestię.

Art. 74 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 1a ustawy ooś.

W art. 74 ust. 1 pkt 3, ust. 1a i 1b dokonano zmiany zasad dołączania kopii mapy ewidencyjnej. Będą one takie same, jak dla wypisu z rejestru gruntów, czyli będzie się je dołączało wraz z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, albo w terminie 14 dni od dnia, w którym postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 2 ustawy ooś stanie się ostateczne. Wymaga bowiem stwierdzenia, że kopia mapy ewidencyjnej umożliwia ustalenie kręgu stron postępowania jedynie w zestawieniu z wypisem z rejestru gruntów, zatem jednoczesność przedkładania tych dokumentów organowi administracji jest uzasadniona.

Należy również wskazać, że w skutek uchwalonej nowelizacji, której wejście w życie planowane jest 1.1.2015 r., brzmienie art. 74 ust. 1a od 1.1.2015 przewiduje, że załącznik o którym mowa w ust. 1 pkt 3a nie jest zawsze przedkładany z wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej. Niniejsza nowelizacja przewiduje inaczej - że załącznik z ust. 1 pkt 3a jest zawsze przedkładany z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jest to rozwiązanie lepsze, gdyż mapa zasięgu oddziaływania nie generuje takich kosztów jak mapa ewidencyjna i wypis z rejestru gruntów.

Art. 74 ust. 2 ustawy ooś.

Zmiana w art. 74 ust. 2 zakłada również wprowadzenie obowiązku przedkładania trzech egzemplarzy w formie pisemnej papierowych raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo karty informacyjnej przedsięwzięcia oraz trzech egzemplarzy elektronicznych (trzech nośników informacji) raportu i karty informacyjnej, chyba że w postępowaniu uzgodnienia dokonuje dyrektor urzędu morskigo. Wówczas konieczne jest przedłożenie dodatkowego egzemplarza. Zmiana wynika z art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE.

Wymaga stwierdzenia, że w skutek uchwalonej nowelizacji od 1.1.2015 przepis art. 74 ust. 2 ustawy ooś nie reguluje ilości egzemplarzy wersji elektronicznych. Niniejsza nowelizacja reguluje tę kwestię .

Art. 74 ust. 3 pkt 2 ustawy ooś.

Zmiana w art. 74 ust. 3, polega na wprowadzeniu regulacji, zgodnie z którą, jeżeli liczba stron w postępowaniu prowadzonym w oparciu o przepisy działu V ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000, przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kpa, regulujący sposób doręczania pism. Dotyczy to także postępowań nadzwyczajnych, takich jak wznowienie postępowania, zmiana, uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji. Zmiana ma na celu podkreślenie, że w trybach nadzwyczajnych stosuje się art. 49 Kpa, ponieważ kwestia ta budzi wątpliwości interpretacyjne.

Art. 74 ust. 4 ustawy ooś.

Dodanie w art. 74 ustawy ooś ust. 4, w zakresie obowiązku doręczania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organom, które w postępowaniu administracyjnym były obowiązane do wydania uzgodnienia lub opinii, wynika z konieczności implementacji art. 9 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE, w zakresie, w jakim stanowi, że o wydanej decyzji należy powiadomić również organy współdziałające w postępowaniu nią zakończonym.

Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b, ust. 6 ustawy ooś.

Zgodnie z art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.), planu miejscowego nie sporządza się dla terenów zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu. Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy ooś, regionalny dyrektor ochrony środowiska jest właściwy w sprawie przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych, dla których zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie sporządza się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym regionalny dyrektor ochrony środowiska nie będzie właściwy dla przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu. Zmiana związana jest z faktem, że planowane przedsięwzięcia w wielu przypadkach położone są w stosunkowo niewielkiej części na terenach zamkniętych, nadto przedsięwzięcia te często nie mają związku z obronnością lub bezpieczeństwem państwa. Dotyczy to terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu, ponieważ w przypadku innych terenów zamkniętych – ustalanych przez Ministra Obrony Narodowej, lokalizacja planowanych przedsięwzięć na tych terenach determinuje związek planowanych przedsięwzięć z obronnością lub bezpieczeństwem Państwa.

W konsekwencji należało również zmienić art. 75 ust. 6 ustawy ooś.

Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. i, lit. k ustawy ooś.

Dodanie w art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś lit. i, wynika z konieczności zapewnienia wymogu art. 9a dyrektywy 2011/92/UE, w myśl którego gmina będąca inwestorem nie powinna być jednocześnie organem wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przez siebie przedsięwzięcia. W projekcie ustawy wskazano także, iż dotyczy to także podmiotów zależnych od jednostki samorządu terytorialnego. W takich przypadkach decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach będzie wydawał regionalny dyrektor ochrony środowiska. Dotyczy to także pozostałych organów wymienionych w art. 75 ustawy ooś, z wyjątkiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, którego właściwość rzeczowa wyklucza możliwość działania jednocześnie jako inwestor i organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z

powyższym w art. 75 ust. 1 pkt 1 dodano w również literę k. Ze względów redakcyjnych - w związku z uchwaloną nowelizacją, która wejdzie w życie 1.1.2015 r., w lit. j uwzględniono jej aktualne brzmienie (brak zmiany).

Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. l, pkt 1a ustawy ooś.

Zmiana w art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. k ustawy ooś polega na wskazaniu, iż regionalny dyrektor ochrony środowiska jest właściwy rzeczowo do prowadzenia postępowania, w sprawie inwestycji towarzyszącej realizowanej na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących. Równocześnie proponuje się zmianę w art. 75 w ust. 1 w pkt 1a ustawy ooś, zgodnie z którym Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie będzie organem właściwym rzeczowo do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji towarzyszącej. Przeniesienie kompetencji w zakresie inwestycji towarzyszącej na regionalnego dyrektora ochrony środowiska wynika z faktu, iż Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien być właściwy w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, w tym w zakresie prac przygotowawczych, natomiast powiązanie inwestycji towarzyszącej z inwestycją główną nie uzasadnia, aby w tym zakresie postępowanie w I instancji prowadził centralny organ administracji rządowej. Ponadto właściwość regionalnego dyrektora ochrony środowiska uzasadniona jest tym, iż zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś organ ten jest właściwy rzeczowo w sprawie obiektów jądrowych i składowisk odpadów promieniotwórczych.

Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. n ustawy ooś.

Proponowana jest konsekwencją przeniesienia do tej jednostki redakcyjnej przepisu art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. h ustawy ooś.

Art. 75 ust. 1a ustawy ooś.

W art. 75 proponuje się dodanie ust. 1a i wprowadzenie regulacji stanowiącej podstawę do przeprowadzania jednego postępowania zakończonego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach dla kilku przedsięwzięć objętych jednym wnioskiem i jednocześnie normy kolizyjnej w zakresie kompetencji rzeczowej organów, zgodnie z którą właściwy będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Kompetencja tego organu jest uzasadniona tym, iż skoro jest on jednym z organów kompetentnych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to jako wyspecjalizowany organ ochrony środowiska powinien przejąć prowadzenie postępowania.

Art. 76 ust. 1b ustawy ooś.

W art. 76 proponuje się dodanie ust. 1b, który będzie stanowił podstawę prawną dla kierowania wystąpienia, polegającego na żądaniu złożenia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do zgłoszeń, o których mowa w przepisie regulującym przypadki - w których należy rozważyć wpływ przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Zmiana wynika z konieczności wzmocnienia uprawnień Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w zakresie uczestnictwa i wnoszenia środków zaskarżenia w przypadku decyzji uzyskiwanych w procesie inwestycyjnym dla przedsięwzięć i innych działań, dla których może być wymagana ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 i ma związek z art. 10a dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 77 ust. 1 pkt 2, 3 i 4, ust. 4 pkt 2, ust. 5, art. 82 ust. 2 pkt 1, art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 89 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 90 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 92, art. 93 ust. 1-4, art. 94, art. 95 ustawy ooś.

W art. 77 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 proponuje się rozszerzenie katalogu podmiotów, których opinii zasięga się przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zmiana w art. 77 ust. 4 pkt 2 ustawy ooś, w zakresie treści uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska wynika z faktu, iż regionalny dyrektor ochrony środowiska nie jest organem uzgadniającym w sprawach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 14 i 18 ustawy ooś. Jakkolwiek art. 6 ust. 1 ustawy ooś stanowi, że wymogu uzgodnienia lub opiniowania nie stosuje się, jeżeli organ prowadzący postępowanie jest jednocześnie organem uzgadniającym lub opiniującym, to jednak w przypadku decyzji wskazanych w punktach 14 i 18 ust. 1 art. 72 ustawy ooś, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie zawsze właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy ooś. W związku z tym, że regionalny dyrektor jest właściwy do wydawania decyzji, a nie występuje jako organ współdziałający, należało również dokonać stosownych zmian w art. 77 ust. 5, gdzie usunięto również odesłanie do punktu 18a przepisu art. 72 ust. 1 ustawy ooś, ponieważ ponowną ocenę przeprowadza się w przypadku decyzji, o której mowa w punkcie 19 przepisu art. 72 ust. 1, a nie w pkt 18a tego przepisu. Wynika to z treści art. 82 ust. 1 pkt 4a ustawy ooś, zgodnie z którym w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obligatoryjnie nakłada się obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub inwestycji jej towarzyszącej. Nie dotyczy to zatem decyzji lokalizacyjnej określonej w pkt 18a przepisu art. 72 ust. 1 ustawy ooś. W konsekwencji należało dodać odesłania do przepisu art. 72 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś w następujących przepisach: art. 77 ust. 5 pkt 1, art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 89 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 90 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 92, art. 93 ust. 1-4, art. 94, art. 95 ustawy ooś.

Ponadto w art. 77 ust. 5 pkt 1 oraz w art. 82 ust. 2 pkt 1 ustawy ooś dokonano zmiany w zakresie przesłanek nałożenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko - obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny będzie nakładany, gdy posiadane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia wymagają uszczegółowienia na kolejnym etapie projektowania, tj. wymagają uszczegółowienia w ramach decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18 i 19 oraz w art. 82 ust. 1 pkt 4b ustawy ooś.

Art. 77 ust. 5 ustawy ooś.

W art. 77 ust. 5 ustawy ooś usunięto wyrażenie „lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska”, ponieważ nie jest on organem uzgadniającym w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Art. 81 ust. 4 ustawy ooś

Zmiana w zakresie art. 81 ust. 4 ustawy ooś dotyczy przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej (w tym działań o charakterze przeciwpowodziowym), dla których w ramach oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych w planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zmiana polega na wprowadzeniu w art. 81 ust. 4 ustawy ooś możliwości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia, którego realizacja może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych w planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z jednoczesnym obowiązkiem uwzględnienia, zgodnie z art. 114 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.), dalej zwana „ustawą Prawo wodne”, przy najbliższej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza - szczegółowych informacji o przyczynach zmian i działań, o których mowa w art. 38j ust. 1 i 2 ustawy Prawo wodne, które nie zostały przedstawione w poprzednim planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej m. in. na podstawie art. 81 ust. 4 ustawy ooś.

W obecnym stanie prawnym wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć, dla których stwierdzono wpływ na nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych w planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, możliwe jest po spełnieniu przesłanek, o których mowa w art. 38j ust. 2 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym, jako jedną z podstawowych przesłanek wyrażenia zgody na realizację przedsięwzięcia jest szczegółowe przedstawienie przyczyn zmian i działań będących następstwem realizacji przedsięwzięcia w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz udzielenia dla niego odstępstw zezwalających na nieosiągnięcie ustalonych celów środowiskowych (derogacji). Na dzień dzisiejszy skutkiem tej regulacji jest brak możliwości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć, które nie zostały uwzględnione i dla których nie ustanowiono stosownych odstępstw w planie gospodarowania wodami dorzecza. Plany są aktualizowane w okresach sześcioletnich, co za tym idzie przedsięwzięcie w nim nie uwzględnione, aby uzyskać derogację jako podstawę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach musi czekać na aktualizację planu gospodarowania wodami, a co za tym idzie nie można go realizować do najbliższej zmiany planu.

Art. 81 ust. 5, 93 ust. 5 ustawy ooś.

Zmiana w zakresie art. 81 ust. 5 polega na jednoznacznym określeniu podstawy prawnej dla odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku, gdy w toku postępowania organ stwierdzi, że realizacja przedsięwzięcia będzie prowadzić do naruszenia przepisów z zakresu ochrony środowiska. Jakkolwiek w obowiązującym stanie prawnym organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach powinien stosować przepisy prawa powszechnie obowiązującego, czyli również np. przepisy ustawy o odpadach lub o ochronie przyrody, to jednak potrzebne jest podkreślenie jego kompetencji do odmowy wydania decyzji z powodu ich naruszenia w sposób analogiczny do przepisu, przewidującego, że decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy ooś). Taki sam przepis powinien zostać dodany w rozdziale 4 *Ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko*, w związku z tym dodano w tym zakresie przepis art. 93 ust. 5 ustawy ooś.

Art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 86 ust. 1 ustawy ooś, art. 83 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,

Zmiana w zakresie art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy ooś, polegająca na usunięciu wyrażenia „warunki wykorzystywania terenu” i zastąpieniu go wyrażeniem „istotne warunki korzystania ze środowiska”, związana jest z nowelizacją art. 86 ust. 1 ustawy ooś. W przepisie tym zostało dodane, iż decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże także „decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim mają być uwzględnione przy wydawaniu tych decyzji”. Zmiany wynikają z regulacji dyrektywy 2011/92/UE, zgodnie z którą:

-dla przedsięwzięć, w przypadku których obowiązek przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynika jednocześnie z dyrektywy 2011/92/UE oraz przepisów unijnych innych niż dyrektywy 92/43/EWG oraz dyrektywy 2009/147/WE, państwa członkowskie mogą zastosować skoordynowane lub wspólne procedury (art. 2 ust. 3 dyrektywy 2011/92/UE),

- organ dokonujący oceny oddziaływania na środowisko powinien uwzględniać, tam gdzie jest to właściwe, wyniki ocen wymaganych na podstawie innych przepisów prawa Unii Europejskiej. Wynika to z art. 4 ust. 4, ust. 5, art. 5 ust. 1, oraz załącznika IV pkt 8 dyrektywy 2011/92/UE. Zgodnie z preambułą dyrektywy 2014/52/UE, przykładowy katalog ocen wymaganych prawem Unii Europejskiej obejmuje dyrektywy: 2012/18/EU, 2009/71/EURATOM, 2001/42/EC, 2000/60/EC, 2010/75/EU, 2008/98/EC.

W związku z przewidzianą w dyrektywie 2011/92/UE koordynacją ocen dodano w art. 83 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody przepis, przewidujący podstawę do uwzględnienia warunków

wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - jeżeli zostały w niej przewidziane – dotyczących usunięcia drzew lub krzewów w pozwoleniu na usunięcie drzew lub krzewów planowanych w ramach danego przedsięwzięcia. Zmiana ta ma na celu koordynację obydwu postępowań wówczas, gdy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach odnosi się do materii będącej przedmiotem postępowania w sprawie pozwolenia na wycinkę drzew lub krzewów. Ze względu na fakt, iż w zależności od rodzaju przedsięwzięcia mogą istnieć różnice w zakresie szczegółowości warunków dotyczących wycinki drzew lub krzewów, dodano zastrzeżenie, że przepis ten ma zastosowanie, jeśli warunki te zostały przewidziane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Koordynacja w tym zakresie jest zasadna, ponieważ z istoty ładu i porządku prawnego wynika, iż organy administracji powinny brać pod uwagę rozstrzygnięcia wydane w sprawie, która jest ściśle powiązana ze sprawą procedowaną, tak, jak ma to miejsce w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia i pozwolenia na wycinkę drzew lub krzewów związanych z realizacją tego przedsięwzięcia.

W związku z tym, że w przepisie art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy oś dokonano zmiany polegającej na użyciu wyrażenia „istotne”, należy je rozumieć jako odnoszące się do znaczących oddziaływań przedsięwzięcia, z uwagi na uwypuklenie charakteru znaczącego oddziaływań w przepisach art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 lit. b, art. 8a ust. 1 lit. b, ust. 4 dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 52a ust. 1 i 3 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody

Zaproponowana zmiana wynika z ustaleń dokonanych na spotkaniach z Komisją Europejską (KE) tzw. "package meeting", a także na spotkaniach roboczych w gronie polskich ekspertów (przy udziale przedstawicieli Ministra Środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej) i ma na celu usunięcie zastrzeżeń KE w zakresie:

- braku aktualnych inwentaryzacji,
- braku „oceny perspektywy zachowania gatunku lub siedliska” w ocenie właściwego stanu ochrony w wytycznych ^{1[1]},
- braku regulacji (tzw. „safety nets”), które zobowiązałyby do wykonywania ponownej oceny lub do dokonania zmiany PUL^{2[2]} w sytuacji wystąpienia zjawisk nadzwyczajnych lub gdy realizacja PUL negatywnie wpływa na gatunki,
- braku regulacji w przypadku odkrycia nowych stanowisk lub nowych gatunków podczas 10 lat trwania PUL,
- ustalenia, czy monitoring w ramach strategicznej oceny PUL obejmuje również monitoring stanu ochrony gatunków chronionych,
- wydania derogacji na podstawie dyrektyw odbywa się wg określonych przesłanek, czego aktualnie art. 52a nie precyzuje,
- braku systemu zbierania danych, który umożliwiłby raportowanie

Proponowane rozwiązanie polega na uchyleniu w art. 52a przepisów z zakresu gospodarki leśnej na rzecz indywidualnych derogacji, wydawanych na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

^{1[1]} „Ramowe wytyczne w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzania lasu” zaakceptowane przez MŚ w sierpniu 2011 r. (kopia w załączeniu)

^{2[2]} PUL – Plan Urządzenia Lasu lub Uproszczony Plan Urządzenia Lasu

Decyzje derogacyjne dla nadleśnictw podlegać będą zasadom kontroli i ewentualnego cofnięcia – zgodnie z zapisami art. 56 ust. 7a-7j ustawy o ochronie przyrody. Rozwiązanie będzie zatem podobne jak w stosunku do pozostałych podmiotów i zapewnieni spójność prawa krajowego z dyrektywami siedliskową i ptasią.

Proponowane rozwiązanie pociąga za sobą konieczność uchylecia ust. 3 w art. 52a, który stanowi podstawę do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska, które doprecyzowuje uchylaną regulację, tj. zasady wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Przepis art. 56 ust. 2c umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska na obszarze swojego działania wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów: umyślnego zabijania; umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych; w stosunku do wszystkich gatunków objętych ochroną, jeśli wynikają one z prowadzenia zabiegów gospodarczych w leśnictwie. Kompetencje w ww. zakresie w stosunku do gatunków objętych ścisłą ochroną gatunkową, które przypisane były dotąd Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, zostały zatem przekazane regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. Ma to na celu usprawnienie i przyspieszenie postępowań dotyczących wydawania zezwoleń w zakresie ochrony gatunkowej, poprzez zmniejszenie liczby wymaganych decyzji dla jednego zamierzenia obejmującego dużą liczbę gatunków w dłuższej perspektywie czasowej na tym samym terenie.

Z uwagi na powyższą zmianę oraz konieczność zachowania przejrzystości i równości wobec prawa, zaszła konieczność modyfikacji ust. 4 w art. 56 ustawy o ochronie przyrody, poprzez dodanie we wprowadzeniu do wyliczenia odniesienia do ust. 2 c. Dzięki takiemu rozwiązaniu, przesłanki umożliwiające wydanie derogacji, określone precyzyjnie w art. 56 ust. 4 tej ustawy będą dotyczyć także podmiotów prowadzących zabiegi gospodarcze w leśnictwie.

Art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c, pkt 6, ust. 1a ustawy ooś oraz art. 135 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zmiany w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c, ust. 1a ustawy ooś polegają na wskazaniu organów, którym należy przedłożyć wyniki monitoringu lub analizy porealizacyjnej, ze względu na istniejące w tym zakresie wątpliwości interpretacyjne. Ponadto organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach powinien określić termin przedłożenia tych wyników oraz zakres informacji. W art. 82 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś wprowadzono przepis, zgodnie z którym obligatoryjna jest analiza porealizacyjna w przypadku nałożenia obowiązku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Zmiana w tym zakresie jest związana z nowelizacją art. 135 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się na podstawie analizy porealizacyjnej w przypadku budowy drogi, linii kolejowej lub lotniska użytku publicznego.

Uchyla się ostatnie zdanie w art. 135 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska: „W decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nakłada się obowiązek sporządzenia analizy porealizacyjnej po upływie roku od dnia oddania obiektu do użytkowania i jej przedstawienia w terminie 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania”.

Dokładne granice obszaru ograniczonego użytkowania i szczegółowe ograniczenia powinny mieć podstawę nie w oddziaływaniach ustalonych na etapie eksploatacji przedsięwzięcia, co dotyczy w szczególności inwestycji liniowych oraz lotnisk. W przypadku tych przedsięwzięć przewiduje się oddziaływania na podstawie prognoz ruchu, których przewidywanie jest związane ze znacznym marginesem tolerancji. Dlatego bazowanie na ocenie w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest niewystarczające i może prowadzić do przeszacowania lub niedoszacowania oddziaływań, a wówczas granice obszaru ograniczonego użytkowania lub szczegółowe ograniczenia w

jego ramach mogą wymagać zmiany. Przepis art. 82 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś przewiduje obligatoryjność analizy porealizacyjnej niezależnie od rodzaju przedsięwzięcia, gdyż w każdym przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania powinna istnieć możliwość weryfikacji prawidłowości ustanowienia takiego obszaru – na podstawie analizy porealizacyjnej.

Art. 82 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy ooś.

W art. 82 ust. 4a i ust. 4b zmieniono formę odesłania do ustawy, w związku z tym, iż pozwolenie na budowę lub na prace przygotowawcze nie jest w całości uregulowane w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących. W tym zakresie ma również zastosowanie ustawa Prawo budowlane.

Art. 86 ustawy ooś

Zmiana w art. 86 dotyczy wskazania, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1, oraz decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim mają być uwzględnione przy wydawaniu tych decyzji. Wprowadzenie regulacji w tym zakresie jest uzasadnione w związku z prewencyjnym charakterem dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 87a ustawy ooś.

Zmiana w art. 87a ustawy ooś wynika z faktu, iż Kpa wymaga zgody wszystkich stron dla uwzględnienia odwołania przez organ I instancji w ramach tzw. instytucji autokontroli. Wprowadzana regulacja jest analogiczna do obowiązującej w art. 87 ustawy ooś. W przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uzyskanie zgody wszystkich stron postępowania jest nie tylko znacznie utrudnione lub niewykonalne, ale również niecelowe, ponieważ to inwestor jest stroną najbardziej narażona na skutki decyzji wydanej w ramach tzw. autokontroli. Od nowej decyzji wydanej za zgodą samego inwestora przysługuje zgodnie z art. 132 § 3 Kpa – odwołanie.

Art. 87b ustawy ooś.

Zmiana w art. 87b polega na doprecyzowaniu, w jakim zakresie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach podlega egzekucji administracyjnej, co budziło dotychczas problemy interpretacyjne. Jeżeli ten sam warunek realizacji lub eksploatacji danego przedsięwzięcia wynika zarówno z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak i z decyzji następczej, to egzekucja tego warunku powinna mieć podstawę w decyzji następczej.

Art. 89 - 95 ustawy ooś.

Dodanie w art. 89, 90, 91, 93, 94 i 95 odesłań do pozwolenia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4b ustawy ooś stanowi implementację art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE i wynika z faktu, iż zgodnie z przepisem, do którego wprowadza się odesłanie, ponowna ocena może być przeprowadzona w ramach pozwolenia na prace przygotowawcze, a zatem pozwolenie to powinno być wymienione w przepisie regulującym współdziałanie organów administracji w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Dodanie w art. 90 ustawy ooś wyrażenia „albo Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska” wynika z faktu, iż zgodnie z art. 61 ust. 3a ustawy ooś, ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących przeprowadza Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Art. 96 ust. 1, ust. 3 pkt 1 ustawy ooś.

Zmiana w art. 96 ust. 1 oraz w ust. 3 pkt, polegająca na dodaniu odesłania, w wyniku którego przepis ten dotyczy również zgłoszenia, wynika z art. 29 ust. 3 ustawy Prawo budowlane, zgodnie którym pozwolenia na budowę wymagają przedsięwzięcia, które wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, oraz przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Art. 97 ust. 1 ustawy ooś.

W wyniku zmiany w art. 97 ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie rozstrzygał w przedmiocie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, przy uwzględnieniu wymienionych w tym przepisie kryteriów. Konieczność dodania katalogu kryteriów wynika z ograniczonego zakresu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w porównaniu z oceną oddziaływania na środowisko, której kryteria preselekcji określone są w art. 63 ust. 1 ustawy ooś. Należy uznać odesłanie do art. 63 ust. 1 za zbędne, ponieważ art. 97 ust. 1 pkt 1-3 wymienia odpowiednie przesłanki screeningowe w tym zakresie. Zmiana wynika z art. 2 ust. 3 dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 97 ust. 3 ustawy ooś.

Zmiana w art. 97 ust. 3 polega na dodaniu wyrazu „odpowiednio”, w celu umożliwienia odpowiedniego stosowania – w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 - przepisów o ustalaniu zakresu raportu w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Konieczność sprecyzowania, że stosowanie tego przepisu ma uwzględniać odrębności postępowania w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 wynika z jej ograniczonego zakresu w porównaniu z oceną oddziaływania na środowisko.

Art. 97 ust. 4a ustawy ooś.

Potrzeba zmiany w art. 97 ust. 4, polegającej na wprowadzeniu odesłania do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, wynika z braku przepisu o zakresie raportu w rozdziale 5 *Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000*. Jednocześnie zasadne jest wprowadzenie przepisu, w myśl którego, jeżeli przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 powinien zawierać – w razie braku wariantów przedsięwzięcia – dane pozwalające na ustalenie braku rozwiązań alternatywnych oraz informacje pozwalające na ustalenie, czy konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego przemawiają za realizacją przedsięwzięcia.

Art. 97 ust. 6 ustawy ooś.

Zmiana w art. 97 ust. 6 uzasadniona jest koniecznością niezwłocznego informowania organu prowadzącego postępowanie o stanowisku w przedmiocie obowiązku (lub jego braku) przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Art. 97 ust. 10 i 11 ustawy ooś.

Zmiana w art. 97 ust. 10 i 11 wynika z faktu, że otrzymana od regionalnego dyrektora ochrony środowiska informacja o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 powinna być podstawą do zawieszenia przez organ postępowania, do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Na podstawie z art. 97 ust. 11 ustawy ooś w zw. z art. 105 i 126 Kpa, regionalny dyrektor ochrony środowiska może umorzyć swoje postępowanie prowadzone w ramach współdziałania, zainicjowane przez organ, o którym mowa w art. 96 ust. 1 ustawy ooś, w razie niepodjęcia przez ten postępowania głównego w ciągu 3 lat od jego zawieszenia.

Art. 98 ust. 9 ustawy ooś.

Zmiana w zakresie art. 98 ust. 9 wynika z faktu, iż postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dotyczy przedsięwzięć, które nie mają statusu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a ponadto postępowanie to koncentruje się na wpływie przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i tym samym jego stroną ze swej istoty jest tylko wnioskodawca. Konieczność zapewnienia udziału w tym postępowaniu organizacjom ekologicznym wynika z faktu, iż w postępowaniu tym przeprowadza się udział społeczeństwa, a zatem art. 44 ustawy ooś powinien mieć w tym przypadku zastosowanie.

Art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy ooś.

Uchylenie przepisu zawartego w art. 101 ust. 2 pkt 1 – przewidującego możliwość nałożenia obowiązków dotyczących transgranicznego oddziaływania jest uzasadnione w związku z art. 104 ustawy ooś, który nie przewiduje możliwości prowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 112 ustawy ooś.

Zmiana w art. 112 ustawy ooś wynika z faktu, iż przekazanie tłumaczenia przynajmniej części decyzji przyspieszy udostępnienie decyzji zainteresowanej społeczności drugiego państwa oraz usprawni jego uczestnictwo w procedurze podejmowania decyzji. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 5 dyrektywy 2011/92/UE, państwa członkowskie umożliwiają zainteresowanej społeczności na terytorium państwa narażonego skuteczne uczestnictwo w procedurach podejmowania decyzji w zakresie ochrony środowiska do danego przedsięwzięcia. Ponadto zgodnie z art. 9 ust. 2 2011/92/UE, konsultowane państwa członkowskie mają zapewnić, by informacje o wydanej decyzji zostały udostępnione zainteresowanej społeczności we właściwy sposób. Przepis reguluje także kwestię ponoszenia kosztów za tłumaczenie części decyzji, które podobnie jak dokumenty wymienione w art. 108 ustawy ooś, powinny być ponoszone przez wnioskodawcę, zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”.

Art. 119 ust. 1 ustawy ooś.

Zmiana w art. 119 ust. 1, wprowadzająca obowiązek niezwłocznego poinformowania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest uzasadniona postanowieniami art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE.

Art. 127 ust. 4 ustawy ooś.

Zmiana w zakresie art. 127 ust. 4 ustawy ooś wynika z faktu, iż Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien mieć wskazaną w ustawie ooś podstawę do kontrolowania regionalnych dyrektorów ochrony środowiska oraz regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, które są urzędami obsługującymi regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Art. 128 i 129 ustawy ooś.

Zmiana w art. 128 ustawy ooś, polegająca na poszerzeniu katalogu informacji gromadzonych w bazie danych wynika z faktu, iż baza o której mowa w art. 128 ustawy ooś, już obecnie gromadzi nie tylko dane o ocenach wymienionych w tym przepisie w dotychczasowym brzmieniu, ale również dane o ponownej ocenie i ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000. Rozszerzenie dotychczasowej definicji bazy danych ooś pozwoli na gromadzenie w bazie danych informacji, zidentyfikowanych jako niezbędne do monitorowania postępowań w zakresie ooś. Dotyczy to ponadto zmiany w art. 129 ust. 1 ustawy ooś, zgodnie z którą bieżące wprowadzanie danych do bazy będzie obciążało organy administracji publicznej generujące dane podlegające wpisowi do przedmiotowej bazy. Zmiana w tym

zakresie związana jest z przepisem art. 10a dyrektywy 2011/92/UE, który przewiduje obowiązek wprowadzenia systemu kar za naruszenie przepisów krajowych wynikających z tej dyrektywy. Transpozycja tego przepisu dyrektywy powinna uwzględniać również gromadzenie danych, które mogą stanowić podstawę do stwierdzenia naruszeń przepisów. Baza danych o ocenach oddziaływania na środowisko, obejmuje również inwentaryzacje przyrodnicze.

Art. 273 ust. 2a i 2b ustawy Prawo ochrony środowiska.

Wprowadzenie w ustawie Prawo ochrony środowiska kar administracyjnych, jako konsekwencji naruszenia przepisów wynikających z dyrektywy 2011/92/UE wynika z konieczności implementacji art. 10a dyrektywy. Zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.), egzekucja administracyjna obejmuje obowiązki o charakterze niepieniężnym, czyli również warunki realizacji przedsięwzięcia wynikające z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jednym ze środków egzekucyjnych jest wykonanie zastępcze, którego koszt ponoszony jest faktycznie przez organ egzekucyjny i który stanowi wydatek egzekucyjny. Zgodnie z art. 134 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli zobowiązany nie wpłacił w oznaczonym terminie określonej w postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego kwoty tytułem zaliczki na koszty wykonania zastępczego (art. 128 § 2) lub kwoty na pokrycie kosztów wykonania zastępczego wskazanej w wykazach doręczonych zobowiązanemu w myśl art. 133, organ egzekucyjny wszczyna egzekucję tych należności stosownie do przepisów o egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

Z uwagi na fakt, iż zdarzają się przypadki niewykonania warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, potrzebne jest wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą kwoty pochodzące z kar będą stanowić dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z przeznaczeniem na usuwanie szkód przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub z przeznaczeniem na wykonanie zastępcze w przypadku, o którym mowa w art. 64c § 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 315f-315h, 401 ust. 7 oraz 401c ustawy Prawo ochrony środowiska.

W związku z projektowanym art. 273 ust. 2a i 2b ustawy Prawo ochrony środowiska - w art. 315f-315h, 401 ust. 7 oraz 401c ustawy Prawo ochrony środowiska proponuje się wprowadzenie analogicznego rozwiązania jak to wprowadzone ustawą z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Proponuje się rozwiązanie, aby karę pieniężną, w drodze decyzji, wymierzał wojewódzki inspektor ochrony środowiska, biorąc pod uwagę ilość i wagę stwierdzonych uchybień.

Art. 83 ust. 4 pkt 9 ustawy o ochronie przyrody

W związku z przewidzianą w dyrektywie 2011/92/UE koordynacją ocen dodano w art. 83 ust. 4 pkt 9 ustawy o ochronie przyrody przepis, przewidujący podstawę do uwzględnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

Art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane.

Zmiana w art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane, wynika z faktu, iż czas na wydanie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska postanowienia, w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 nie powinien być wliczany do terminu 30-dniowego na zgłoszenie sprzeciwu.

Art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących.

Zmiana w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, wynika z konieczności usunięcia potencjalnej niespójności, polegającej na tym, że do wniosku o wydanie pozwolenia na prace przygotowawcze, nie ma obowiązku załączania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, podczas gdy w decyzji tej Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze.

II. Zmiany związane z transpozycją dyrektywy 2003/4/WE.

W zakresie art. 2 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE.

W zakresie art. 2 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (art. 3 ust. 1 pkt 15a oraz art. 8 ust. 1)

Wskazanie „władz publicznych” jako podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie wynika z konieczności rozszerzenia kręgu podmiotów zobowiązanych do udostępniania takich informacji. Dyrektywa stanowi, że obowiązane do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie są organy władzy publicznej i definiuje te organy jako rząd lub inny organ administracji publicznej, włączając publiczne organy doradcze, na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, osobę fizyczną lub prawną, która na mocy prawa krajowego sprawuje publiczne funkcje administracyjne, łącznie z konkretnymi obowiązkami, działaniami lub usługami dotyczącymi środowiska oraz osobę fizyczną lub prawną sprawującą publiczne obowiązki lub funkcje lub świadczącą publiczne usługi dotyczące środowiska i podlegającą organowi lub osobie, o których mowa wyżej. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z obowiązku udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie organy o charakterze sądowym lub ustawodawczym. Przepisy ustawy zawężają obecnie krąg podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie wyłącznie do organów administracji. Jest to duże ograniczenie w stosunku do definicji organów władzy publicznej przyjętej w dyrektywie. Organami administracji nie są np. sądy i trybunały, Sejm i Senat czy też Prezydent RP. Wyłączenie ich z obowiązku udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie w kontekście dyrektywy 2003/4/WE jest nieuzasadnione, tym bardziej, że organy te są objęte obowiązkiem udostępniania informacji publicznej na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Ponadto w art. 8 ust. 1 wskazano, że władze publiczne są zobowiązane do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone w zakresie, w jakim nie dotyczy to ich działalności ustawodawczej, a w przypadku sądów i trybunałów działalności orzeczniczej. Wyłączenie działalności ustawodawczej oraz orzeczniczej jest skorzystaniem z możliwości wyłączenia tego rodzaju informacji z udostępniania przewidzianej w art. 2 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE.

Powyższe zmiany wymagają również zastąpienia pojęcia „organów administracji” pojęciem „władz publicznych” w pozostałej części ustawy, w przepisach, które dotyczą dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.

Ze względu na wprowadzone wyżej zmiany konieczne są również zmiany w przepisach dotyczących opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie. Ponieważ opłaty za udostępnianie ww. informacji będą mogły być pobierane nie tylko przez organy administracji, konieczne jest

zniesienie przepisu, który mówi, że stanowią one dochód budżetu państwa bądź dochód własny jednostek samorządu terytorialnego. Zastosowanie znajdują wówczas przepisy ogólne ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

W zakresie art. 4 dyrektywy 2003/4/WE (art. 2, art. 16, art. 19)

Konieczność wprowadzenia zmian w przesłankach odmowy udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie jest spowodowana ich niezgodnością z przepisami dyrektywy 2003/4/WE. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym organy administracji na podstawie art. 16 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odmawiają udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie jeśli informacje te dotyczą przypadków wymienionych w art. 16 ust. 1. Odmowa ta następuje bezwzględnie. Natomiast art. 4 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE stanowi, że organy władzy publicznej mogą odmówić udostępnienia informacji o środowisku dopiero wtedy, jeśli ujawnienie takich informacji negatywnie wpłynie na ochronę określonych interesów i tajemnic wymienionych w ust. 2 lit. a)-h) dyrektywy. Przepis ten został przeniesiony na grunt polskiego prawa poprzez art. 16 ust. 1 pkt 1-11 ustawy oraz przez art. 2 ust. 1 ustawy, który mówi, że przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych. Wyłączenie badania publicznego interesu przemawiającego za udostępnieniem informacji o środowisku i jego ochronie w odniesieniu do tej oraz do pozostałych przesłanek ujętych w art. 16 a także objęcie ich bezwzględną odmową udostępnienia informacji zostało zakwestionowane przez Komisję Europejską. Wobec tego zasadne jest przeniesienie przesłanki z art. 2 ust. 1 ustawy do art. 16 i objęcie wszystkich przesłanek tam wymienionych badaniem interesu publicznego przemawiającego za udostępnieniem informacji o środowisku i jego ochronie. Konieczne jest również wprowadzenie fakultatywnej odmowy udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie w miejsce bezwzględnej. Co oczywiste, przepisy ustawy nie mogą naruszać przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych ani innych ustaw. Z tego powodu w projekcie ustawy nie powołano się w art. 16 na naruszenie konkretnych przepisów ustawowych, lecz wymieniono kategorie informacji do jakich podmiot zobowiązany może odmówić dostępu. W założeniu w przypadku tajemnic ustawowo chronionych interes publiczny przemawiający za udostępnieniem informacji nie powinien przeważać nad interesem przemawiającym za nieudostępnieniem informacji. Wynika to m.in. z konstrukcji przepisów, które przewidują klauzulę niejawności w odniesieniu do określonych rodzajów informacji, które to przepisy przewidują badanie interesu publicznego już na etapie nakładania wspomnianej klauzuli.

Zdecydowano się na połączenie art. 16 i art. 17 ustawy. Poprzednio te przepisy były rozdzielone ponieważ przesłanki odmowy udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie ujęte w art. 17 w odróżnieniu od art. 16 były fakultatywne i objęte badaniem interesu publicznego przemawiającego za udostępnieniem informacji. Obecnie taki rozdział przepisów nie jest potrzebny.

Art. 4 dyrektywy 2003/4/WE stanowi, że przy odmowie udostępnienia informacji o środowisku konieczne jest rozważenie interesu publicznego przemawiającego za ujawnieniem informacji. W tym celu wprowadzono odpowiedni art. 19 ust. 5, który przy odmowie nakazuje zbadanie interesu publicznego przemawiającego za udostępnieniem informacji. Art. 4 dyrektywy przewiduje, że odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji również w przypadku, kiedy podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji odmawia tylko części wnioskowanej informacji. W polskim systemie prawnym tego rodzaju rozwiązanie jest dorozumiane. Niemniej, aby nie pozostawiać wątpliwości interpretacyjnych należy wskazać jednoznacznie, że odmowa udostępnienia części wnioskowanych informacji następuje również w drodze decyzji. W tym celu wprowadzono art. 19 ust. 4, który w sytuacji gdy jest możliwe oddzielenie części informacji

podlegającej wyłączeniu z udostępnienia z przyczyn, o których mowa w art. 16 nakazuje udostępnienie pozostałej części informacji nie podlegającej wyłączeniu z udostępnienia.

W zakresie art. 3 ust. 5 lit. a dyrektywy

Dyrektywa zobowiązuje Państwa Członkowskie do zapewnienia, że urzędnicy są obowiązani wspierać społeczeństwo w jego dążeniu do uzyskiwania dostępu do informacji. Jest to przeniesienie do dyrektywy postanowienia art. 3 ust. 2 Konwencji z Aarhus, który stanowi, że urzędnicy i władze powinny pomagać i udzielać niezbędnych wskazówek społeczeństwu, aby w sprawach dotyczących środowiska urzeczywistnić dostęp do informacji, ułatwić udział w podejmowaniu decyzji i urzeczywistnić dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Wprawdzie ustawa kodeks postępowania administracyjnego zobowiązuje organy administracji do udzielania stronom postępowania niezbędnej pomocy, to jednak istnieją wątpliwości interpretacyjne, co do właściwości stosowania tego przepisu w sprawach dotyczących udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie. Aby takich wątpliwości uniknąć, a tym samym wypełnić zobowiązania płynące z dyrektywy oraz Konwencji dodano w art. 8 ust. 2, stanowiący o tym, że władze publiczne są zobowiązane do udzielania niezbędnej pomocy i wskazówek przy wyszukiwaniu tych informacji.

Wnioski *de lege ferenda* Najwyższej Izby Kontroli.

NIK w trakcie kontroli obowiązku zamieszczania przez organy administracji danych w publicznie dostępnych wykazach danych zauważył, że organy te nie mają w ustawie wyznaczonego terminu na zamieszczenie ww. danych. Z tego powodu niejednokrotnie dane zamieszczane są w wykazach po długim czasie od ich wytworzenia. NIK w wystąpieniu pokontrolnym sformułował wnioski *de lege ferenda*, które m.in. nakazują ustawodawcy rozwiązanie tego problemu. Wobec powyższego w projekcie wprowadzono 14-dniowy termin na zamieszczenie danych w wykazach od momentu ich wytworzenia.

Nowelizacja art. 14 ust. 3

Obecnie ustawa przewiduje, że dokumenty, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach muszą być udostępniane w dniu złożenia wniosku. W praktyce jest to często niewykonalne, na przykład w odniesieniu do dokumentów zarchiwizowanych. Wobec tego termin ten w projekcie wydłużono do 3 dni. Zmiana ta nie będzie jednak dotyczyć sytuacji przewidzianych w art. 14 ust. 4 ustawy, tj. wystąpienia klęski żywiołowej. Nowelizacja art. 21 ust. 2 pkt 23 lit. a, b

Art. 21 ust. 2 określa jakie dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie są umieszczane w publicznie dostępnych wykazach. W związku ze zmianami w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska konieczne jest wykreślenie z ww. przepisu obowiązku zamieszczania w publicznie dostępnych wykazach danych odnośnie polityki ekologicznej państwa, która nie będzie więcej opracowywana i wprowadzenie w to miejsce strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, które to dokumenty będą obejmowały zagadnienia poprzednio ujęte w polityce ekologicznej państwa.

Nowelizacja art. 21 ust. 2 pkt 24

Ustawa przewiduje trzy instrumenty planistyczne: plany ochrony (dla parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000), plany zadań ochronnych (dla obszarów Natura 2000) oraz zadania ochronne (dla parków narodowych i rezerwatów przyrody). Projekty wszystkich w/w dokumentów stanowią ważną dla społeczeństwa informację o środowisku,

ponieważ te dokumenty przesądzają o sposobie ochrony danej formy ochrony przyrody, powinny być potraktowane analogicznie, tj. obecny obowiązek informowania o projektach planów ochrony i planów zadań ochronnych należy rozciągnąć także na projekty zadań ochronnych.

Odnosnie zmiany w zakresie art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. i wymaga wskazania, że od 11 lipca 2014 r. znowelizowany art. 118 ustawy o ochronie przyrody nakazuje zgłaszać do RDOŚ prace mogące zmieniać warunki wodne w sposób kolidujący z celami ochrony przyrody, a RDOŚ na podstawie art. 118 i 118a może wydawać decyzje określające warunki wykonania takich prac. Te zgłoszenia (także pozostawione bez sprzeciwu) i decyzje stanowią istotną dla społeczeństwa informację wyrażającą sposób zarządzania warunkami wodnymi, kluczowymi dla ekosystemów hydrogenicznych, dlatego celowe jest, by społeczeństwo miało ułatwiony dostęp do tej informacji.

Nowelizacja art. 21 ust. 2 pkt 30 ustawy ooś

Art. 21 ust. 2 pkt 30 ustawy ooś wskazuje zawarte w ustawie o organizmach genetycznie zmodyfikowanych rejestry, o których dane umieszcza się w publicznie dostępnych wykazach. W związku z planowanymi zmianami w ustawie o organizmach genetycznie zmodyfikowanych konieczne jest bardziej ogólne określenie rejestrów, o których dane muszą być umieszczane w publicznie dostępnych wykazach.

Nowelizacja art. 21 ust. 2 pkt 34

Art. 72 ust. 1 ustawy ooś został znowelizowany ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – *Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1133), poprzez dodanie pkt 4a i pkt 4b (decyzje zatwierdzające plany ruchu w związku z koncesją). Dlatego też wydaje się, że tym zmianom powinien odpowiadać również katalog danych, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 34 ustawy ooś. Zatem w przepisie tym powinny zostać dodane kolejne punkty: f i g, których treść powinna dokładnie odpowiadać treści art. 72 ust. 1 pkt 4a i 4b.